

Pilar Isasi
Amurrio, Araba

Aurkibidea

Biografia

Zintak

AMU-002

- **Proiektua:** Arabako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k):** Barrenengoa Arberas, Federico
- **Data:** 1974-01-01
- **Iraupena:** 25 min
- **Euskarria:** CD
- **Kodifikatzailea:** Elortza, Kepa
- **Transkribatzailea(k):** García Uriarte, Imanol
- **Emalea:** García Uriarte, Imanol

Pasarteak

1. Pilar auzo euskaldun batean jaio zen

- **Erref:** AMU-002/002

- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:00:08. **Bukatu:** 00:01:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Pozik dago Pilar sukaldeko epelean, artoa aletzen. Negua ona joan da, osasun arazorik gabe. Pilar Baranbio Goikoa da, auzo euskalduna izandakoa. Auzotar guztiak euskaldunak ziren. Etxean denak egiten zuten euskaraz, eta erdaraz jarduten zuena zigortua izaten zen. Gaur egun ez du inork euskaraz egiten Baranbion.</p>

2. Ezkonduz gero ez zuen euskaraz egin

- **Erref:** AMU-002/004
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:02:14. **Bukatu:** 00:04:56
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Baranbion ez omen dago euskaldunik jada. Ezkondu eta gero Pilarrek ez zuen gehiago euskaraz egin. Dena 'erdiera' (erdaraz) egiten zuen. Euren etxea erreta, ezkondu eta gero agure zahar baten etxera joan ziren bizi izatera. Ugazaba berria zaindu egin behar zuen, baina sarritan mozkortuta etortzen omen zen. Petrolio ontziarekin argituta eramaten zuen ugazaba ohera.

3. Lurra laian lantzen zuten

- **Erref:** AMU-002/005
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:04:56. **Bukatu:** 00:06:32
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Lurra lantzea
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Ugazabaren seme-alabak Ameriketatik etorri zirenean, aita eurekin hartu zuten. Pilar ere eraman nahi izan zuten aitarekin batera, baina Pilarrek ez zuen nahi izan. Lurra laian eta idiekin lantzen zuten, gero arto, patata etab. ereiteko.

4. Gaztainak saltzeko batzen zituzten

- **Erref:** AMU-002/006
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:06:32. **Bukatu:** 00:08:05
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera

Laburpena:

Gaztaina kirikinoak (morkotsak) soroan metatzen zituzten usteldu arte, eta orduan eskutilerarekin (eskuarea) jo eta alea jasotzen zuten zakuetan. Gurdian etxera eraman eta saldu egiten zituzten gaztainok. Diru horrekin Domu Santuetan hildakoengandik mezaren bat ematea lortzen zuten.

5. Gaztetan igitaiarekin garotara

- **Erref:** AMU-002/007
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:08:05. **Bukatu:** 00:10:01
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Gaztetan igitaiarekin garoa ebakitzera joaten ziren basora. Urdai pusketak makila baten puntan erreta jaten zituzten. Abarketak nola garbitzen zituzten azaltzen du. Orduko diru eta txanponen izenak aipatzen ditu.

6. Gaztainak batzeko goizeko laueta jaiki

- **Erref:** AMU-002/009
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:12:10. **Bukatu:** 00:14:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Gaztaina batzera joan aurretik erretxea (labesua) egiten zuen, goizeko laueta jaikita. Opilak labetik atera eta gaztainadira joaten ziren. Etxean arazoren bat bazen, izara jartzen zuten balkoian gaztainaditik ikusi ahal zezaten. Gurdia kirikinoz (morkotsez) kargatu eta soro batera eraman eta husten zuten.

7. Garrastatxuko erromeria

- **Erref:** AMU-002/010
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:14:03. **Bukatu:** 00:16:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>Andra Mari Urrukueta eguna ospatzen zuten irailean Garrastatxu auzoan.

Zezenak ere egoten ziren Garrastatxun. Bilbotik joaten zen danbolinjolea eta aurrezkoak dantzatzen ziren. Erromeria handia egiten zen.</p>

8. Santa Agedako abestiak

- **Erref:** AMU-002/011
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 00:16:15. **Bukatu:** 00:19:43
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak
- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:

<p>Pilarrek bere gaztaroko Santa Ageda eguneko koplak kantatzen ditu. Hasieran kosta egiten zaio gogoratzea.</p>

9. Sehaska-kantak

- **Erref:** AMU-002/012
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:19:43. **Bukatu:** 00:22:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

Umeei abesten zieten kantuak. Baranbioko euskararen bereizgarri batzuk.

10. Etxe ondoan Sorgin-zulo bat

- **Erref:** AMU-002/013
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:22:03. **Bukatu:** 00:23:39
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

<p>Etxe ondoan, Sorgin-zulo izenarekin ezagutzen zen zulo bat zegoen. Umetan, sorginak irten eta irentsi egingo zutela esanda beldurtzen zuten Pilar. Izaki txarren fama zuten sorginok.</p>

Transkripzioa

- Sorginetaz berba egin entzun duzu?
- Pilar: Bai, sorginek, bai. Sorginen zuloa geure etxe ondoan dago, sorginen zuloa esaten daudie, ta gu txikerrak izen garenien bildurre pasetan handi... Ya han ta, bildurre! Ta sorginek urtengo daudie horti, ta tragauko gatubie sorginek, ta guk karra gora ta karra bihera sorgin zulo aurretik, guk karra eiten genduin, ta sorginok, ba, ez aurien urteiten kanpora, baie sorgin zuloa esaten daudie, han egoan sorgin zuloa...
- Eta zelakoak ei ziren sorginak, ba, ze tipoa zeukaten...?

- Pilar: Ba, ez dakit sorginok, ez dakit zelangoak izango direz sorginok...
- Errubioak edo...
- Pilar: Ez dakit, ez dot ein, ekusi ez dot ein sorginik, baia entzun bai...
sorgin zuloa entzun asko!
- Eta txarrak ziren sorginak?
- Pilar: E, txarrak, bai, kusiten daudienien zulora sartute euriesan umiok
barrure, sorgin zulora! Esaten eudien, esaten eudien!
- Esate eudien...
- Pilar: Guk ekusi ez dogu egin, baie, entzun, entzun...
- Eta badakizu konturen bat edo...
- Pilar: Ba, ez dakit, sorgin konturik ez dakit...
- Zer egiten zen... zer egiten zuten hor sorginek?
- Pilar: Sorginek, sorginek kositen ba... kositen bazatubie, ba zulora sartu,
esate eudien. Guk ekusi ez dogu egin sorginik, entzun, sorginek dao, hor
zulo horretan, han sorginek dao...

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-26

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com